

Ruth könyve

1¹Abban az időben történt, amikor a bírák bíráskodtak, hogy éhínség támadt az országban. Ezért elment a júdai Betlehemből egy férfi, hogy jövevényként lakják Móáb mezején. Vele volt a felesége és két fia. ²A férfi neve Elimelek volt, a feleségének Naomi, két fiának pedig Mahlón és Kiljón volt a neve. Efrátaiak voltak, a júdai Betlehemből. El is jutottak Móáb mezejére, és ott éltek. ³De meghalt Elimelek, Naomi férje, és ott maradt az asszony a két fiával. ⁴Ezek móábi leányokat vettek feleségül. Az egyiknek Orpá volt a neve, a másiknak Ruth. Ott laktak mintegy tíz esztendeig. ⁵De meghaltak ők is mind a ketten, Mahlón és Kiljón is, úgyhogy az asszony ott maradt két fia és férje nélkül. ⁶Ekkor útrakelt a menyeeivel, hogy hazatérjen Móáb mezejéről, mert meghallotta Móáb mezején, hogy az ÚR rátekintett népére, és kenyeret adott neki. ⁷Elment tehát arról a helyről, ahol élt, és vele a két menyee. Így mentek az úton visszatérőben Júda földjére. ⁸De ezt mondta Naomi a két menyee: Menjetek, forduljatok vissza, mindegyik az anyja házába! Bánjék veletek az ÚR olyan szeretettel, amilyenel ti bántatok a meghaltakkal és velem! ⁹Adja meg nektek az ÚR, hogy mindegyitek nyugalmat találjon majd a férje házában. Azután megcsókolta őket, és hangosan sírtak. ¹⁰És azt mondták neki: Bizony, veled térünk haza a népedhez. ¹¹De Naomi ezt felelte: Forduljatok vissza leányaim! Miért jönnétek velem? Lehetnek-e még fiak a méhemből, akik férjeitek lennének? ¹²Forduljatok vissza, leányaim, menjetek, mert én már öreg vagyok ahhoz, hogy férjhez menjek. De ha azt mondanám is, hogy van még reménységem, és ha ma éjjel férjhez mennék is, és fiakat szülnék, ¹³várhattok-e rájuk, amíg felnőnek? Szabad-e benneteket visszatartani attól, hogy férjhez menjetek? Nem, leányaim! Nagyobb az én keserűségem, mint a tiétek, mert elért engem az ÚR keze. ¹⁴Tovább sírtak hangosan, majd Orpá megcsókolta az anyósát, Ruth azonban ragaszkodott hozzá. ¹⁵Naomi azt mondta: Látod, a sógornőd visszatért népéhez és isteneihez. Térj vissza te is a sógornőddel együtt! ¹⁶De Ruth azt felelte: Ne unszolg engem, hogy elhagyjalak és visszatérjek tőled. Mert ahová te mégy, odamegyek, ahol te megszállsz, ott szállok meg. Néped az én népem, és Istened az én Istenem. ¹⁷Ahol te meghalsz, ott akarok meghalni én is, ott temessenek el engem! Úgy bánjék velem az ÚR most és ezután is, hogy csak a halál választ el engem tőled! ¹⁸Amikor látta, hogy minden áron vele akar menni, nem erőltette tovább. ¹⁹Így mentek együtt ketten, amíg Betlehembe nem értek. Amikor Betlehembe értek, az egész város megmozdult miattuk, és azt kérdezték: Nem Naomi ez? ²⁰Ő azt mondta nekik: Ne hívjatok engem Naominak, hívjatok inkább Márának, mert nagyon megkeserített engem a Mindenható. ²¹Egész családommal mentem el, és kifosztottan hozott vissza az ÚR. Miért hívnátok engem Naominak, hiszen megalázott engem az ÚR, és bajba döntött a

Mindenható. ²²Így tért vissza Naomi, és vele együtt jött menye, a móábi Ruth is Móáb mezejéről. Éppen az árpaaratás kezdetén érkeztek meg Betlehembe.

2¹Volt Naominak a férje után egy rokona, név szerint Boáz, egy jó módú ember az Elimelek nemzetségéből. ²Azt mondta egyszer a móábi Ruth Naominak: Hadd menjek ki a mezőre kalászt szedni valaki után, akinek megnyerem a jóindulatát! Naomi azt felelte neki: Eredj, leányom! ³El is ment, és kiérve a mezőre, szedegetett az aratók után. Történetesen az Elimelek nemzetségéből származó Boáz szántóföldje volt az. ⁴Éppen akkor ment ki Boáz is Betlehemből, és azt mondta az aratóknak: Az ÚR legyen veletek! Azok így feleltek neki: Áldjon meg az ÚR! ⁵Majd ezt mondta Boáz annak a legénynek, aki az aratók felügyelője volt: Ki ez a fiatalasszony? ⁶A legény, az aratók felügyelője ezt felelte: Az a móábi fiatalasszony ő, aki Naomival jött meg Móáb mezejéről. ⁷Azt kérte, hogy hadd szedegessen és gyűjtögessen a kévék között az aratók után. Így jött ide, és talpon van reggeltől mostanáig; alig pihent egy keveset. ⁸Ekkor azt mondta Boáz Ruthnak: Hallgass ide, leányom! Ne menj te más mezőre szedegetni, ne is menj innen máshová, hanem maradj csak a szolgálaim nyomában! ⁹Legyen szemed a mezőn, ahol aratnak, és menj utánuk! Megparancsoltam a szolgálknak, hogy ne nyúljanak hozzád, és ha megszomjazol, menj az edényekhez, és igyál abból, amiből a szolgák merítenek. ¹⁰Ruth arcra borult, a földig hajolt, és ezt mondta Boáznak: Hogyan nyerhettem el jóindulatodat, hogy pártfogásodba vettél, holott én idegen vagyok? ¹¹Boáz így válaszolt neki: Apróra elbeszélték nekem mindazt, amit anyósoddal tettél férjed halála után: hogyan hagytad el apádat, anyádat, szülőföldedet, és hogyan jöttél el egy olyan nép közé, amelyet azelőtt nem is ismertél. ¹²Fizessen meg tetteidért az ÚR, legyen bőséges jutalmad az ÚRtól, Izráel Istenétől, akinek a szárnyai alá jöttél oltalmat keresni. ¹³Az asszony pedig ezt mondta: Milyen jóindulatú vagy hozzám, uram, hiszen megvigasztaltál engem, és szívesen beszéltél szolgálóddal, pedig én még a szolgálód sem vagyok. ¹⁴Az evés idején azt mondta neki Boáz: Jöjj közelebb, egyél kenyeret, és mártsd falatodat az ecetes lébe. Ő tehát leült az aratók mellé. Boáz pörkölt gabonával kínálta, az asszony pedig evett, jóllakott, sőt még hagyott is. ¹⁵Azután fölkelt tovább szedegetni. Boáz pedig megparancsolta szolgálinak: Hadd szedegessen a kévék között is, és ne pirongassátok! ¹⁶Sőt szándékosan is húzogassatok ki neki a kévékből, és hagyjátok ott, hadd szedje föl, és meg ne szidjátok! ¹⁷Így szedegetett a mezőn egész estig. Amikor kicsépelte, amit szedegetett, majdnem egy vékára való árpa lett. ¹⁸Fölvette, és hazament a városba. Megmutatta az anyósának, amit szedegetett. Azután elővette, és odaadta neki azt is, amit meghagyott, amikor jóllakott. ¹⁹Akkor ezt kérdezte tőle az anyósa: Hol szedegettél, és hol dolgoztál ma? Áldott legyen, aki a pártfogásába vett! Ő megmondta az anyósának, hogy kinél

dolgozott, és ezt mondta: Boáz a neve annak a férfinak, akinél ma dolgoztam. ²⁰Ekkor azt mondta Naomi a menyének: Áldja meg őt az ÚR, aki nem vonta meg szeretetét az élőktől és a holtaktól! Azután azt mondta neki Naomi: Hozzánk tartozó ez az ember, közeli rokonaink közül való. ²¹A móábi Ruth ezt mondta: Még azt is mondta nekem, hogy járjak a szolgálói nyomában, míg csak be nem fejezik az aratást. ²²Naomi ezt mondta menyének, Ruthnak: Jól teszed, leányom, ha az ő szolgálóival jársz, akkor nem bántanak más mezőn. ²³Ruth tehát Boáz szolgálójának a nyomában járva szedegetett, amíg be nem fejeződött az árpa és búza aratása. De az anyósánál lakott.

3¹Egyszer azt mondta neki az anyósa, Naomi: Leányom, keresek én neked otthont, ahol jó dolgod lesz. ²Nézd csak, a mi rokonunk Boáz, akinek a szolgálóival voltál, ma éjjel árpát szór a szérűn. ³Mosakodj meg, kend meg magad, vedd föl a ruhádat, és menj le a szérűre. Ne mutatkozz az előtt a férfi előtt, amíg be nem fejezte az evést és az ivást. ⁴Amikor lefekszik, jegyezd meg a helyet, ahol lefekszik, azután menj oda, hajtsd fel a takarót a lábánál, és feküdj oda. Ő majd megmondja neked, hogy mit csinálj. ⁵Ruth azt mondta neki: Megteszem mindazt, amit mondasz. ⁶Le is ment a szérűre, és mindent úgy csinált, ahogyan az anyósa parancsolta. ⁷Boáz evett, ivott, és jól érezte magát; azután elment, lefeküdt a garmada szélén. Ekkor odalopódzott az asszony, felhajtotta lábánál a takarót, és odafeküdt. ⁸Éjfél tájban a férfi fölriadt és megfordult. Akkor látta meg, hogy egy asszony fekszik a lábánál. ⁹Megkérdezte: Ki vagy te? Az így felelt: Én vagyok Ruth, a szolgálód. Terítsd rá ruhád szárnyát szolgálódra, mert közeli rokon vagy te. ¹⁰Ekkor azt mondta Boáz: Áldjon meg az ÚR, leányom! Hűségedet most még jobban megmutattad, mint előbb, mivel nem jártál az ifjak után, sem szegény, sem gazdag után. ¹¹Ne félj hát, leányom, mindent megteszek érted, amit csak mondasz, hiszen mindenki tudja népem kapujában, hogy derék asszony vagy. ¹²Igaz ugyan, hogy közeli rokon vagyok, de van nálam közelebbi rokonod is. ¹³Maradj itt ezen az éjszakán, és ha holnap az vállalja a rokoni kötelezettségét, jó, vállalja! De ha nem akarja vállalni a rokoni kötelezettséget, akkor majd én vállalom. Az élő ÚRra mondom! Feküdj hát itt reggelig! ¹⁴Ott is feküdt a lábánál reggelig. De fölkelt, mielőtt az emberek fölismerhették volna egymást. Boáz ugyanis ezt mondta: Ki ne tudódjék, hogy ez az asszony a szérűre jött! ¹⁵Majd ezt mondta: Add csak a rajtad levő nagykendőt, és

tartsd ide! Ő odatartotta, Boáz pedig kimért hat mérték árpát, és feladta a vállára; ő maga pedig bement a városba. ¹⁶Amikor Ruth hazaérkezett az anyósához, az megkérdezte: Mi történt, leányom? Az pedig elbeszélte neki mindazt, amit a férfi vele tett. ¹⁷És ezt mondta: Ezt a hat mérték árpát adta nekem ezekkel a szavakkal: Ne menj üres kézzel az anyósodhoz! ¹⁸Naomi azt mondta: Maradj nyugton, lányom, amíg meg nem tudod, hogyan dől el ez a dolog. Mert nem nyugszik az a férfi, amíg be nem fejezi ezt a dolgot még ma.

4¹Boáz odament a városkapuhoz, és leült. És amikor arra ment az a közeli rokon, akiről Boáz beszélt, ezt mondta: Kerülj erre, ülj ide, atyámfia! Az odament, és leült. ²Azután maga mellé vett Boáz tíz embert a város vénei közül, és ezt mondta: Üljetek ide! És azok leültek. ³Ekkor azt mondta Boáz a legközelebbi rokonnak: A Móáb mezejéről visszatért Naomi el akarja adni azt a darab szántóföldet, amely rokonunké, Elimeleké volt. ⁴Azt gondoltam, hogy tudomásodra hozom, és megmondom: vedd meg az itt ülők előtt, népem vénei előtt! Ha vállalod a rokoni kötelezettséget, vállald; de ha nem vállalod, mondd meg nekem, hadd tudjam! Mert rajtad kívül nincs más közeli rokon, utánad már én következem. Ő így szólt: Vállalom. ⁵De Boáz ezt mondta: Amikor a szántóföldet megveszed Naomitól, a móábi Ruthot, a meghaltnak a feleségét is el kell vened, hogy fenntartsd a meghaltnak a nevét örökségében. ⁶Erre azt felelte a közeli rokon: Azt nem tudom magamra vállalni, mert akkor a saját örökségemet teszem tönkre. Vállald magadra az én rokoni kötelezettségemet, mert én nem tudom vállalni! ⁷Régente Izráelben úgy erősítettek meg minden rokoni kötelezettséggel vagy cserével kapcsolatos ügyet, hogy az egyik fél lehúzta a saruját, és odaadta a másiknak. Ez volt a hitelesítés módja Izráelben. ⁸Amikor tehát a közeli rokon azt mondta Boáznak, hogy szerezd meg te magadnak, akkor lehúzta a saruját. ⁹Ekkor azt mondta Boáz a véneknek és az egész népnek: Ti vagytok a tanúim, hogy én ma átvettem Naomitól mindazt, ami Elimeleké volt, és mindazt, ami Kiljóné és Mahlóné volt. ¹⁰Sőt a móábi Ruthot, Mahlón feleségét is feleségül veszem, hogy fenntartsam a meghaltnak a nevét örökségében, hogy ki ne vesszen a meghaltnak a neve atyjafiai közül lakóhelyének a kapujából. Ti vagytok most ennek a tanúi. ¹¹A kapuban levő egész nép ezt mondta a vénekkel együtt: Tanúk vagyunk! Adja az ÚR, hogy ez az asszony, aki a házába megy, olyan legyen, mint Ráhel és Lea, akik ketten építették föl Izráel házáat. Gyarapodjál Efrátában, legyen híres a neved Betlehemben! ¹²Legyen olyan a háza, mint Pérec háza, akit Támár szült Júdának, annak az utódnak a révén, akit majd az ÚR ad neked ettől a fiatalasszonytól! ¹³Elvette tehát Boáz Ruthot, és az a felesége lett. Bement az

asszonyhoz, és az ÚR megadta neki, hogy teherbe essen; és fiút szült. ¹⁴Akkor ezt mondták az asszonyok Naominak: Áldott az ÚR, aki nem hagyott most téged rokoni támasz nélkül! Legyen híres a neve Izráelben! ¹⁵Legyen ő életed megújítója, és gondviselőd öreg korodban! Hiszen menyed szülte őt, aki szeret téged, és többet ér neked hét fiúnál. ¹⁶Naomi pedig fogta a gyermeket, ölébe vette, és dajkálgatta. ¹⁷A szomszédasszonyok nevet adtak neki, és azt mondták: Fia született Naominak! És elnevezték őt Óbédnak. Ez volt Dávid apjának, Isainak az apja. ¹⁸Ezek Pérec utódai: Pérec nemzette Hecrón. ¹⁹Hecrón nemzette Rámot, Rám nemzette Ammínádábot, ²⁰Ammínádáb nemzette Nahsót, Nahsón nemzette Szalmónt, ²¹Szalmón nemzette Boázt, Boáz nemzette Óbédot, ²²Óbéd nemzette Isait, Isai pedig nemzette Dávidot.